

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU**

DORADZTWA ZAWODOWEGO

W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH-

SZKOLE PODSTAWOWEJ nr 1

w BYSTRZYCY KŁODZKIEJ

W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Opracowała: Magdalena Dereń

I. PODSTAWA PRAWNA

II. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

III. CEL OGÓLNY DORADZTWA ZAWODOWEGO

IV. TREŚCI PROGRAMOWE I CELE SZCZEGÓŁOWE

V. REALIZATORZY PROGRAMU I ICH DZIAŁANIA

VI. WARUNKI I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

VII. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

VIII. EWALUACJA

IX. DZIAŁANIA, OSOBY ODPOWIEDZIALNE

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r., poz. 325)

II. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

WSDZ stwarza uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej- poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zasad rządzących rynkiem pracy, uzyskania informacji o lokalnym rynku pracy, zaplanowania własnej kariery zawodowej.

Uczeń dobrze przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

1. Wybór zawodu to długotrwały proces stanowiący podsumowanie decyzji podejmowanych przez wiele lat.
2. Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.
3. Preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne).
4. Szkoła podstawowa- obok rodziny, stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
5. Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny, co w rezultacie doprowadzi do właściwego wyboru szkoły ponadpodstawowej.

III. CEL OGÓLNY DORADZTWA ZAWODOWEGO

Cel ogólny: Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej a w przyszłości wyboru zawodu.

IV. TREŚCI PROGRAMOWE I CELE SZCZEGÓŁOWE

Klasy I-III

Moduł I Poznanie siebie

- II.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- II.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- II.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- II.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- II.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

Moduł II Świat zawodów i rynek pracy

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Moduł III Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

Moduł IV Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Klasy IV-V

Moduł I- Poznawanie własnych zasobów

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

Moduł II- Świat zawodów i rynek pracy

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Klasa VI

Moduł III- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy.

Moduł IV- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Klasa VII

Moduł I- Poznawanie własnych zasobów

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów w edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje własne możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywanych zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

Moduł II- Świat zawodów i rynek pracy

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

Klasa VIII

Moduł III- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

Moduł IV- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- a) zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia);

b) posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne);

c) rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie, jak się uczyć;

d) rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne);

e) prezentuje postawę szacunku do pracy;

f) zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu;

g) rozwija umiejętność podejmowania decyzji;

h) jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian);

Ponadto uczeń klasy ósmej:

a) zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;

b) zna zasady rekrutacji i terminarz rekrutacyjny do szkół ponadpodstawowych;

c) zna źródła informacji edukacyjnych i zawodoznawczych, ma dostęp do tych informacji.

Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, doradcy zawodowi w szkole:

a) potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;

b) wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową;

c) umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów - kącik biblioteczny;

d) realizują tematy zawodoznawcze w ramach zajęć zawodoznawczych, gdw, spotkań z przedstawicielami różnych szkół ponadpodstawowych (branżowej, liceum, technikum);

e) wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują

do specjalistów;

f) włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole m.in. Bank Santander, Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna- Klaster Edukacyjny, PPP).

Rodzice:

a) są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli osób doradzających dzieciom w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru przyszłej szkoły ponadpodstawowej;

b) znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;

c) znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady oraz terminarz rekrutacji (dotyczy rodziców uczniów klas ósmych);

d) angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy podczas lekcji gdw);

e) wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.

Treści programowe będą realizowane poprzez:

1) spotkania ze specjalistami- zajęcia z doradcą zawodowym (20 h lekcyjnych- 10 h w kl.VII, 10 h w kl.VIII); lekcje gdw;

2) wycieczki do lokalnych zakładów pracy, instytucji;

3) udział w targach edukacyjnych;

4) spotkania z osobami reprezentującymi różne zawody;

5) dyskusje, warsztaty, prezentacje;

6) konsultacje dla uczniów i rodziców (doradca zawodowy);

- 7) spotkania w szkole z przedstawicielami różnych szkół ponadpodstawowych;
- 8) wyjścia/wyjazdy do szkół ponadpodstawowych w celu poznania ofert edukacyjnych;
- 9) spotkania z absolwentami szkoły;

Współpraca z nauczycielami (Radą Pedagogiczną) obejmuje:

- 1) utworzenie i zapewnienie ciągłości działania programu doradztwa zawodowego zgodnie ze Statutem Szkoły;
- 2) określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole;
- 3) działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi dalszego kształcenia;
- 4) określenie potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej dla każdego ucznia.

Współpraca z wychowawcami obejmuje:

1. Realizację zadań wynikających z programu wychowawczego i programu doradztwa zawodowego w formie pogadarek, rozmów, warsztatów, dyskusji z uczniami, prezentowania materiałów informacyjnych z zakresu szkół ponadpodstawowych itd.
2. Wychowawcy informują rodziców o predyspozycjach uczniów w czasie rozmów indywidualnych, wywiadówek, spotkań z rodzicami i uczniami.

Współpraca z pedagogiem/doradcą zawodowym w szkole obejmuje:

- 1) wspomaganie wychowawców, nauczycieli, rodziców i uczniów poprzez udostępnianie wszelkich niezbędnych wychowawcom materiałów typu: kwestionariusze, ankiety, ćwiczenia, karty zainteresowań, przygotowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego i struktury szkolnictwa ponadpodstawowego;

- 2) przeprowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; organizowanie spotkań ze specjalistami m.in. z OHP Młodzieżowego Centrum Kariery, Klastra Edukacyjnego Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, PPP, reprezentantami różnych zawodów np. rodzicami czy absolwentami.

Współpraca z rodzicami obejmuje:

- 1) włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły-wychowawcy;
- 2) przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach-wychowawcy;
- 3) indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp. -pedagog, doradca zawodowy;
- 4) gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej-wychowawcy, biblioteka szkolna.

Współpraca z uczniami obejmuje:

- 1) poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej;
- 2) autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych;
- 3) indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły;
- 4) pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego;
- 5) konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i przyszłych zawodów;
- 6) pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno- zawodowego;
- 7) przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzaminów, wyboru kolejnej szkoły.

Formy adresowane do uczniów:

- 1) zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej- wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy;
- 2) zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określeniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową- wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy;
- 3) zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania- wychowawcy, pedagog;
- 4) zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych /CV, list motywacyjny/- nauczyciel wos, j.polskiego;
- 5) zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji i rozmowy wstępnej /kwalifikacyjnej- nauczyciele języka polskiego;
- 6) gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół, a w przyszłości konkretnego zawodu- w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych- doradca zawodowy, biblioteka szkolna;
- 7) spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy, promowanie dobrych wzorców- wychowawcy;
- 8) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów- wychowawcy;
- 9) spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia- doradca zawodowy, pedagog- współpraca m.in. z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „INVEST-PARK“- Klastrem Edukacyjnym;
- 10) tworzenie bazy danych o absolwentach szkoły- wychowawcy, dyrektor szkoły;
- 11) tworzenie informacji o lokalnych szkołach, firmach i pracodawcach- doradca zawodowy;

- 12) organizowanie dni otwartych szkoły- oferta edukacyjna placówki, jej promocja- szkolny zespół ds. rekrutacji;
- 13) opracowanie informacji na stronę internetową szkoły poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej – administrator strony szkoły, pedagog, doradca zawodowy.

Formy adresowane do rodziców:

- 1) tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły – wychowawcy, doradca zawodowy;
- 2) wykład dla rodziców dotyczący szkolnictwa ponadpodstawowego, możliwości dalszego kształcenia się dziecka- wychowawca, doradca zawodowy;
- 3) oferta edukacyjna placówki, jej promocja- szkolny zespół ds. rekrutacji;
- 4) gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół, a w przyszłości konkretnego zawodu- w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych- doradca zawodowy, biblioteka szkolna;
- 5) opracowanie informacji na stronę internetową szkoły poświęconych zagadnieniom planowania kariery oraz wyboru szkoły ponadpodstawowej- administrator strony, pedagog, doradca zawodowy.

Formy adresowane do nauczycieli (rady pedagogicznej):

- 1) tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą – dyrektor szkoły;
- 2) śledzenie szkolnych losów absolwentów- wychowawcy, dyrektor szkoły;
- 3) oferta edukacyjna placówki, jej promocja;
- 4) stworzenie wspólnie z uczniami informacji poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej- wychowawcy, doradca zawodowy, pedagog.

Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu:

- 1) spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców – wychowawcy, doradca zawodowy, pedagog w ramach współpracy m.in. z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „INVEST-PARK“;
- 2) oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia- doradca zawodowy;
- 3) współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy- doradca zawodowy.

Metody pracy doradczej:

1. Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) - wspólna praca nad rozwiązaniem problemu.
2. Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – komiksy, plakaty.
3. Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne.
4. Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne.
5. Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

V. REALIZATORZY PROGRAMU I ICH DZIAŁANIA

Klasy I-III orientacja zawodowa - wychowawcy.

Klasy IV-VI orientacja zawodowa - wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy.

Klasy VII-VIII doradztwo zawodowe- wychowawcy, doradca zawodowy, nauczyciele, pedagodzy.

Treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły ponadpodstawowej i poznawaniem zawodów.

Ponadto w ramach przedmiotu doradztwo zawodowe odbędzie 20 h lekcyjnych - 10 h w kl.VII, 10 h w kl.VIII.

VI. WARUNKI I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

Sposoby realizacji działań doradczych. Działania doradcze, w ramach WSDZ, realizowane są w ramach:

- 1) lekcji wychowawczych;
- 2) lekcji przedmiotowych; zajęć z doradztwa zawodowego;
- 3) zastępstw na lekcjach przedmiotowych;
- 4) zajęć pozalekcyjnych (warsztaty);
- 5) wycieczek;
- 6) indywidualnych porad;
- 7) indywidualnych zajęć;
- 8) spotkań i warsztatów;
- 9) targów edukacyjnych.

Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele /rady pedagogiczne, środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy).

1. Informacja edukacyjno – zawodowa- (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych,), krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.) - doradca zawodowy, pedagogzy, wychowawcy;
2. Poradnictwo indywidualne- (porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji)- doradca zawodowy, pedagogzy, wychowawcy;

3. Poradnictwo grupowe - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących

np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych; warsztaty dla nauczycieli służące doskonaleniu umiejętności doradczych) – doradca zawodowy;
4. Rynek pracy - wycieczki, obserwacje, spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy (promowanie dobrych wzorców), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole), spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców, (oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia), targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe i inne – wychowawcy.

Cele:

1. przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej;
2. przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej;
3. przygotowanie ucznia do roli pracownika;
4. przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;
5. pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji wychowawczych;
6. wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

Zadania:

1. systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;

2. gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
3. wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym;
4. udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom;
5. prowadzenie zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy oraz wyposażenie ich w wiedzę na temat reguł i trendów rządzących rynkiem pracy;
6. kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy itp.
7. koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły;
8. wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
9. współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie: tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły, realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej;
10. wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym;
11. współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa m.in.: OHP Młodzieżowym Centrum Kariery, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „INVEST-PARK“; itp.

VII.EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Dla uczniów i rodziców:

1. Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
2. Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
3. Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
4. Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i późniejszej pracy.
5. Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
6. Przygotowanie uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

Dla szkoły:

1. Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
2. Lepsze wyniki edukacyjne uczniów oraz wyniku egzaminu kończącego szkołę podstawową.
3. Zwiększenie konkurencyjności szkoły.
4. Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

Dla środowiska lokalnego:

1. Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową.
2. Promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.
3. Współpraca m.in. z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „INVEST-PARK”;
4. Współpraca m.in. z PPP, OHP Młodzieżowym Centrum Kariery.

VIII. EWALUACJA

Realizacja Programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

1. Uczniowie znają siebie, swoje mocne strony, cechy psychiczne (osobowość).
2. Uczniowie zdobędą informacje o różnych szkołach/ zawodach.
3. Uczniowie będą lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy.
4. Poznają środowisko pracy, zadania i czynności związane z wykonywanymi zawodami.
5. Zdobędą wiedzę na temat wykonywanych zawodów, używanych narzędzi pracy, predyspozycji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.
6. Poznają rynek pracy.
7. Uczniowie potrafią efektywnie komunikować się ze sobą.
8. Uczniowie zdobędą umiejętność komunikowania się z ludźmi (przedstawicielami różnych zawodów).
9. Uczniowie potrafią prezentować siebie jako wykonawców określonego zawodu.
10. Uczniowie potrafią zaprezentować swoje umiejętności.
11. Uczniowie rozpoznają swoje predyspozycje niezbędne do wykonywania określonych czynności.
12. Uczniowie łatwiej podejmują decyzje o dalszym kształceniu.
13. Uczniowie zdobędą wiedzę o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego – typach i rodzajach szkół.

14. Uczniowie posiadają informacje o zasadach rekrutacji do poszczególnych typów szkół.
15. Uczniowie zdobędą wiedzę dotyczącą radzenia sobie w sytuacjach trudnych np. przystosowanie się do nowych warunków pracy.
16. Uczniowie będą dokonywać selekcji informacji związanych z rynkiem pracy.
17. Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie wiedzy zawodoznawczej.
18. Rodzice i nauczyciele uzyskają rzetelną informację o rynku pracy, o możliwości kształcenia młodzieży po szkole podstawowej.
19. Uzyskanie przez rodziców indywidualnych porad zawodowych dla dzieci.

Ewaluacja Programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest niezbędna, aby działania doradcy zawodowego były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów. W tym celu potrzebne będą:

1. Propozycje uczniów klas ósmych dotyczące wyboru przyszłej szkoły/zawodu.
2. Losy absolwentów.

IX. DZIAŁANIA, OSOBY ODPOWIEDZIALNE

Działania skierowane do ucznia

Klasy I-III

Nr treści progr.	obszar działania /tematyka działań	Dotyczy	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Poznanie siebie				

1.1	<p>opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje swoje zainteresowania • Wskazuje osoby, które mogą pomóc w rozwijaniu zainteresowań 	Klasy I-III	<p>-zabawa grupowa -interpretacja wierszy -rozmowa z pracownikami szkoły -nauka wierszy i piosenek z okazji Dnia Edukacji Narodowej</p>	Cały rok	Wychowawcy klas, pedagog/psycholog szkolny
1.2	<p>prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;</p> <p>-Wypowiada własne opinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentuje zainteresowania na forum • Przygotowuje znak graficzny obrazujący własne zainteresowania 	Klasy I-III	<p>Zajęcia warsztatowe z pedagogiem/psychologiem Prace plastyczne Rozmowa kierowana</p>	Wg potrzeb	Wychowawcy klas; pedagog/psycholog szkolny
1.3	<p>podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymienia zainteresowania rodziców • Wymienia zawody związane z wybraną dziedziną sztuki 	Klasy I-III	<p>Dyskusja Ekspresja plastyczna</p>	Cały rok	Wychowawcy klas
1.4	<p>podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisuje, jak rozwija swoje zainteresowania • Rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne 	Klasy I-III	<p>Indywidualne konsultacje z pedagogiem/psychologiem Autoprezentacja Rozmowa Wywiad</p>	Wg potrzeb	Wychowawcy klas; psycholog/pedagog
1.5	<p>podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynika dla niego i dla innych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwija umiejętność pracy w zespole 	Klasy I-III	<p>Zabawa w grupie Metody aktywizujące</p>	Cały rok	Wychowawcy klas

2.	Świat zawodów i rynek pracy				
2.1	odgrywa różne role zawodowe w zabawie; <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawanie zawodów - rolnik, ogrodnik, leśnik, strażak, policjant • Odgrywa role (inscenizacje) 	Klasy I-III	Warsztaty z psychologiem/pedagogiem Zabawa w grupie Prace plastyczne	Wg potrzeb	Wychowawcy klas; psycholog/pedagog
2.2	podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; <ul style="list-style-type: none"> • Wymienia zawody wykonywane w najbliższym otoczeniu • Pozna specyfikę zawodów 	Klasy I-III	Warsztaty z psychologiem/pedagogiem; organizacja zajęć z policjantem “Jak dbać o swoje i innych bezpieczeństwo”. Spotkania z ciekawymi ludźmi - leśniczy, ogrodnik, pszczelarz,	Cały rok	Wychowawcy klas psycholog/pedagog
2.3	opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; <ul style="list-style-type: none"> • Określanie roli pracy w życiu człowieka 	Klasy I-III	Warsztaty z psychologiem/pedagogiem Rozmowa, zabawa	Wg potrzeb	Wychowawcy klas, psycholog/pedagog
2.4	omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;	Klasy I-III	Rozmowa Wywiad Prace plastyczne	Cały rok	Wychowawcy klas
	<ul style="list-style-type: none"> • Podaje przykłady zawodów szczególnie zasłużonych w bezpieczeństwo i zdrowie 				
2.5	opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; <ul style="list-style-type: none"> • Podaje cechy potrzebne do wykonywania zawodów 	Klasy I-III	Wywiad, rozmowa	Cały rok	Wychowawcy klas

2.6	<p>posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.</p> <ul style="list-style-type: none"> Innowacyjne wykorzystanie materiałów i narzędzi podczas wykonywania prac plastycznych 	Klasy I-III	Ekspresja plastyczna, techniczna, ruchowa	Cały rok	Wychowawcy klas
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				
3.1	<p>uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;</p> <ul style="list-style-type: none"> Wskazuje na rolę wykształcenia w życiu człowieka Systematyczne przygotowanie do lekcji 	Klasy I-III	Warsztaty z psychologiem/pedagogiem rozmowa, wypowiedzi	Wg potrzeb	Wychowawcy klas; psycholog/pedagog
3.2	<p>wskazuje treści, których lubi się uczyć</p> <ul style="list-style-type: none"> Świadome ukierunkowanie zainteresowań 	Klasy I-III	rozmowa, wypowiedzi	Cały rok	Wychowawcy klas
3.3	<p>wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.</p> <ul style="list-style-type: none"> Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy 	Klasy I-III	Warsztaty z psychologiem/pedagogiem	Wg potrzeb	Wychowawcy klas, psycholog/pedagog
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjnozawodowych				
4.1	<p>opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;</p> <ul style="list-style-type: none"> Cechy osoby wykonującej zawód 	Klasy I-III	Drama Wypowiedzi Prace plastyczne	Cały rok	Wychowawcy klas
	<ul style="list-style-type: none"> Określa swoje zainteresowania i rodzaj zawodu, który go interesuje 				

4.2	<p>planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa swoje marzenia • Umiejętność podejmowania decyzji 	Klasy I-III	Zabawa grupowa	Cały rok	Wychowawcy klas
4.3	<p>próbuję samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznaje siebie • Jest otwarty i przygotowany na wyzwania • Dzielenie się wiedzą z czytanych książek • Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych 	Klasy I-III	Prezentacje Rozmowy Wypowiedzi	Cały rok	Wychowawcy klas

KLASY IV-VI

Nr treści progr.	obszar działania /tematyka działań	Dotyczy	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Poznawanie własnych zasobów				
1.1	określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;		Zajęcia warsztatowe z psychologiem/pedagogiem; indywidualne porady i konsultacje, diagnoza psychologiczna	Wg potrzeb	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy, pedagog/psycholog
1.2	wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;		Zajęcia warsztatowe z psychologiem/pedagogiem; indywidualne porady i	Wg potrzeb	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog

			konsultacje, diagnoza psychologiczna		
1.3	podjmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;	Kl. V-VI	-zajęcia j.polskiego	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
1.4	prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.		Warsztaty z pedagogiem/psychologiem	Wg potrzeb	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy; pedagog/psycholog
2.	Świat zawodów i rynek pracy				
2.1	wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;	Kl. IV-VI	Organizacja zajęć z różnych przedmiotów.	Wg potrzeb	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy, pedagog, doradca zawodowy

2.2	opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka		-zajęcia - poznajemy zawody, słownictwo związane z pracą. -zajęcia z techniki – zawody ujęte w programie nauczania	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
2.3	podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;		-rozmowy z wychowawcą	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
2.4	posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny	Kl. V-VI KI VI	-zajęcia j.polskiego- lektura w pudełku. plakaty -zajęcia z techniki posługiwanie się różnymi narzędziami przy wykonywaniu określonych zadań Matematyka-geometria	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy Nauczyciele matematyki
2.5	wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	Kl.VI	-rozmowy z wychowawcą matematyka-zadania praktyczne (zakupy, wydatki, podróże, debety na koncie, dodawanie i odejmowanie pieniędzy)	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				

3.1	wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;	Kl. IV-V Kl.VI kl VI	-zajęcia przedmiotowe- korzystanie z różnych źródeł informacji, takich jak encyklopedia, Internet -gdw- warsztaty z wychowawcą- w jaki sposób się uczyć Rozwiązywanie zadań praktycznych z matematyki: Odżywianie, skale, mapy Lekcje matematyki w terenie	Cały rok Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
3.2	wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;	KL.VI	-gdw- rozmowy z wychowawcą	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy, pedagog
3.3	samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Kl.IV-VI KL VI	-zajęcia lekcyjne- korzysta z encyklopedii, słowników matematyka-wyszukiwanie informacji o cenach niektórych produktów i układanie zadań praktycznych (wizyty w sklepach i strony internetowe)	Cały rok Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjnozawodowych				
4.1	opowiada o swoich planach edukacyjnozawodowych;		-prezentacje nauczycieli, -autoprezentacja ucznia	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy

4.2	planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;		-rozmowy indywidualne z wychowawcą	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy
4.3	próbuję samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.		-wywiad przeprowadzony przez ucznia z przedstawicielem interesującego zawodu zawodu	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowcy

Klasy VII-VIII

Nr treści progr.	obszar działania /tematyka działań	Dotyczy	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Poznawanie własnych zasobów				
1.2	określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, Zorganizowanie uczestnictwo w zajęciach profilaktycznych z terapeutą Z.Ustrzyckim	Wg planu zajęć W trakcie roku szkolnego. W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca, psycholog
1.3	rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	VII-VIII	Ankiety i testy zawodoznawcze i osobowości, zajęcia grupowe z	Cały rok wg potrzeb	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca,

			pedagogiem, psychologiem		pedagog, psycholog, tutorzy,
1.4	rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, indywidualne konsultacje z pedagogiem, psychologiem, współpraca z tutorem	Cały rok wg potrzeb	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca, pedagog, psycholog, tutorzy
1.5	rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego,	Cały rok wg potrzeb	Nauczyciel doradztwa zawodowego,

	w planowaniu ścieżki edukacyjnozawodowej;		indywidualne konsultacje z pedagogiem, psychologiem, współpraca z tutorem		wychowawca, pedagog, psycholog, tutorzy
1.6	określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
1.7	określa własną hierarchię wartości i potrzeb	VII, VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, uczestnictwo w zajęciach dot. "odpowiedzialności nieletnich w świetle prawa" z policjantem	Cały rok wg potrzeb	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca, policja

2.	Świat zawodów i rynek pracy				
2.1	wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
2.2	porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego Udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery oraz Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości	październik 2021r. 4- 08.11.2021r.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
2.3	wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego; Udział w Ogólnopolskim		Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca

			Tygodniu Kariery oraz Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości	Wg terminów	
2.4	uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego Udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery oraz Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości	Wg terminów	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca

2.5	analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego Udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery oraz Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości	Wg terminów	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
2.6	wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową	VII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
2.7	dokonuje autoprezentacji	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, wos, j.polski	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca, nauczyciele wos, j.polskiego
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				
3.1	analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa

	pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;		zawodowego, lekcje gdw Wyjście do szkół ponadpodstawowych- poznanie oferty edukacyjnej	Wg ofert	zawodowego, wychowawca, wos
3.2	analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa

			zawodowego, lekcje gdw		zawodowego, wychowawca
3.3	charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca, wos
3.4	określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, lekcje gdw	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca, wos
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjnozawodowych				
4.1	dokonyuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, lekcje gdw	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
4.2	określa cele i plany edukacyjnozawodowe, uwzględniając własne zasoby	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, lekcje gdw	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
4.3	identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;	VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, lekcje gdw	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca
4.4	planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	VII-VIII	Zajęcia grupowe w ramach doradztwa zawodowego, lekcje gdw	W trakcie roku szkolnego.	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawca

Tematyka zajęć z doradztwa zawodowego w kl.VII:

1. Formuła optymalnego wyboru zawodu.
2. Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu trzeba sprzyjać.
3. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać.
4. Bogaty świat zawodów.
5. Zawód, który do mnie pasuje.
6. 7 nawyków skutecznego nastolatka.
7. Dobry plan drogą do sukcesu.
8. Dobra praca, kiepska praca- co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
9. Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
10. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych? - rzeczywistość a reklama.

Tematyka zajęć z doradztwa zawodowego w kl.VIII:

1. System edukacji w Polsce.
2. Etapy projektowania kariery zawodowej- jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
3. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
4. Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacji i kompetencji w życiu zawodowym.
5. Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu?
6. Uczymy się nie tylko w szkole- o roli edukacji nieformalnej i formalnej w projektowaniu kariery.
7. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
8. Jak Cię widzą, tak... Cię zatrudnią- o pułapkach autoprezentacji.
9. Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).

Działania skierowane do rodziców

Lp.	Rodzaj działania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
-----	------------------	-------------------	-------------------	----------------------

1.	organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole (w czasie zebrań z rodzicami);	Informowanie rodziców uczniów klas I o prowadzonych w szkole działach związanych z poradnictwem zawodowym,	Zebrania z rodzicami	wychowawcy, pedagog, nauczyciel doradztwa zawodowego
2.	prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów	indywidualne konsultacje dla rodziców w terminach zebrań z rodzicami	(w II semestrze wg kalendarza zebrań)	wychowawcy, pedagog
3.	informowanie o targach pracy i targach edukacyjnych	Przekazywanie informacji poprzez dziennik elektroniczny	W terminach zgłoszonych przez organizatorów targów	wychowawca klasy
4.	Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (e-dziennik)	Informowanie rodziców o zdarzeniach związanych z edukacją i wyborem zawodu poprzez dziennik elektroniczny	Cały rok szkolny – w miarę potrzeb.	pedagog, wychowawca klasy, nauczyciel doradztwa zawodowego
5.	włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania i wycieczki zawodoznawcze	Organizacja wizyt w zakładach pracy oraz pomoc w organizacji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery	Dzień Przedsiębiorczości – wg terminów podanych przez organizatora	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, nauczyciel doradztwa zawodowego